

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

תוכן

- א. בסימניו ובמצריו פחות משתות הגיעו עד שתות ינכה ... שתות כפחות משתות.....1
- ב. אמר ליה הויא עשרין גריוי משחיה ולא הוואי אלא חמיסרא ... דקים ליה בגוה סבר וקביל 2
- ג. האחין שחלקו כיון שעלה גורל לאחד מהן קנו כולם.....2
- ד. שני אחין שחלקו ובא להן אח ממדינת הים ... במלה מחלוקת.....3

דף קו.

א. בסימניו ובמצריו פחות משתות הגיעו עד שתות ינכה ... שתות כפחות משתות

מכר לו בית כור¹ כמו שהוא בסימניו ובמצריו כלומר בתוך הסימנים והמצרים הללו שאתה רואה² הכל קח לך, פחת שתות או הותר שתות ה"ז מחילה³, יותר משתות ינכה מן הדמים או יחזיר, הכל לפי השויר, אם הנשאר בשדה פחות מט' קבין, ובגינה פחות מחצי קב, ולא היה סמוך לשדה המוכר, מחזיר לו דמים.

דף קו:

¹ שו"ע ונו"כ ריח טו

² לשון הטור וסעיף יז, א"ל בית כור עפר אני מוכר לך כמו שהוא בתוך סימניו ומצריו כו'. ובפרישה [שם] כתבתי דדקדק וכתב שא"ל כמות שהוא, שהטור לשיטתו מפני דבעינן שיעמוד בתוכו או שיאמר לו בית כור זה וגם יאמר לו קחהו בתוך מצרים וסימנים שלו, דאז איכא יתור לשון, דכשעומד "בתוכו" או אמר "זה" ה"ל כדין חסר או יתר, וכשהוסיף לומר קחהו בתוך סימניו ומצריו לפיכך אתא, ומשו"ה אומרים דעד שתות הגיעו, וזהו רימו הטור בכתבו כמות שהוא, דהיינו שאומר זה או שעמד בתוכו. סמ"ע מד

³ דכיון דהראה לו המצרים כמאן דזבין ליה שדה זו סתמא דמי כמות שהיא בין קמן בין גדול, אלא דאהני מאי דאמר בית כור שיהא קרוב לבית כור שאינו חסר יותר משתות, וכן דלא ליהוי מותר יתר על שתות, לפיכך אם היה הפחת יותר משתות ינכה לו מן הדמים, הותר יתר משתות מחזיר גם השתות,

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

ב. אמר ליה הויה עשרין גריוי משחיה ולא הויה חמיסרא ... דקים ליה בגוה סבר וקביל

אם הלוקח⁴ מכיר את השדה אפילו חסר רביעית ממה שאמר לו במדתה
המקח קיים⁵.

ג. האחין שחלקו כיון שעלה גורל לאחד מהן קנו כולם

יש אומרים⁶ שחלוקה בגורל⁷ הוא קנין בחלוקת שותפין. ולאחר שעלה הגורל
לאחד מהם נתקיימה החלוקה לכולם אם הם ב'. ואם הם ג' זכה אחד ע"פ
גורל, האחרים קנו לענין שאין אחד מהם יכול לומר לא בגורל אני חפץ רק
בעילוי וצריכין לחלק ג"כ בגורל⁸. וי"א⁹ דאין הגורל קונה¹⁰, רק מברר
החלקים, ואם החזיק אחד בחלקו, החלוקה קיימת¹¹.

⁴ שו"ע ונו"כ שם טז

⁵ שהרי ידע וקיבל, ומה שאמר לו השבון גדול להשביח מקחו אמר כן, כלומר שהיא שוה כמו אחרת שיש
במדתה מאתים. בטור [שם] כתב שהרמ"ה [ב"ב פ"ז ס' כ'] כתב ע"ז דבענין שיהא באמת טוב משדה אחרת
ושויה כ"ב, ושרשב"ם [שם ק"ו ע"ב ד"ה א"ל] כתב דא"צ שיהא טוב, דלהשביח מקחו אמר כן, ושהסכים הטור
עם הרשב"ם. ומהתימה למה סתם המחבר ומור"ם ז"ל בזה סמ"ע מה וכתב הסמ"ע בשם המ"מ דלאו דוקא
רביעית, אלא אפילו מחצה, ויש לעיין אם נמצא פחות ממחצה.

⁶ שו"ע ונו"כ קעג ב

⁷ וכתב רש"י דגורל מהני בין בקרקע ובין במטלטלין

⁸ והטעם דגורל קונה, דבהאי הנאה דצייתי להדדי לחלוק בגורל גמרי ומקני אהדדי. סמ"ע ד

⁹ רמ"א מהרא"ש בתשובה, שהביאו הטור

¹⁰ בשו"ת בית שלמה (ח"מ סימן מט) דאף להפוסקים הגורל הוי קנין אינו אלא בחלוקה, אבל בשנים שהיה
להם חפץ בשותפות והסכימו להטיל גורל שמו שיעלה בגורל יזכה בהחפץ ויתן דמיו לשני, דהוי מכירה, ולא
מצינו גורל במכירה, ועפ"ז דן שם גם בחלוקה כשאין החלקים שווים וצריך להעלות בדמים דאפשר דגם זה
הוי כמכירה, ומ"מ העלה דבכה"ג דמיא לחלוקת השבטים דגורל קונה, עיין שם.

¹¹ ומדברי הרא"ש בתשובה נראה שהגורל אינו קונה אפילו עלה הגורל לכולם, וכל זמן שלא החזיק אחד מהם
יכולים לבטל עצם החלוקה וממילא גם בירור החלקים, ועי' חידושי הגר"ח (פ"ב מה' שכנים), ועי' מנחת פתים
(סימן קעג).

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

ד. שני אחין שחלקו ובא להן אח ממדינת הים ... בטלה

מחלוקת

אחים שחלקו¹² ואח"כ בא להם אח שלא היה ידוע להם בשעת חלוקה, בטלה חלוקתם דאינלאי מילתא למפרע שבטעות חלקו¹³, וצריכים לחלוק מחדש, ואפילו היו ג' שדות ושני אחים וכל אחד נטל שדה אחת והשלישית חלקו ביניהם, ועתה חלקו מחדש ועלה אותה שדה המחולקת לאח הנוסף, יפילו גורל מחדש גם על שתי השדות¹⁴, ואפילו אחד מהאחים יכול לתבוע חלוקה מחדש.

¹² שו"ע וונו"כ קעה ג

¹³ וכתב בפת"ש (שם) דה"ה אם חלקו בגורל ואח"כ נתברר שהגורל לא היה כהוגן בטלה החלוקה, עיין שם כמה פרטים בדין גורל.

¹⁴ ור"ל שאינם יכולים לומר הרי עתה ישול השדה הג', ואנו נשאר בשלנו, אלא כל החלוקה בטלה וצריכים לעשות גורל על כל החלקים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

